

Права та обов'язки дитини в сім'ї

Якщо говорити мовою символів, то людина – це птах з двома крилами. Одне крило – це наші права, друге – обов'язки. І для того, щоб здійснювати повноцінний політ у соціумі, обидва крила повинні бути розвинені рівномірно...

Обов'язок - громадянська необхідність відповідати за свої дії, вчинки.

Видатний німецький мислитель Г. Гегель відокремив чотири різновиди обов'язків:

- Обов'язок перед самим собою;
- Перед сім'єю;
- Перед державою;
- Перед іншими людьми.

Права дитини в сім'ї

- Кожна дитина має право на життя, на ім'я, на громадянство, право знати своїх батьків. Діти повинні жити зі своїми батьками, вони не можуть бути розлучені з батьками всупереч їхньому бажанню, і тільки за деякими винятками. Дитина має право на усиновлення.

- До особистих прав дитини належить право на повагу до її гідності. Це означає, що ніхто не має права жорстоко поводитись з дітьми, бити чи катувати їх.

- Діти мають право на любляче, турботливе ставлення з боку сім'ї. В окремих сім'ях батьки погано ставляться до виконання своїх батьківських обов'язків, не дбають про виховання дітей, не піклуються про задоволення їхніх потреб у їжі, одязі, ласці. До таких батьків держава може застосовувати певні заходи. Зокрема, вони можуть позбавлятися батьківських прав.

- Кожна дитина має право вільно висловлювати свої погляди, до яких потрібно уважно прислухатися. Необхідно поважати право дитини на свободу думки, совісті і релігії, свободу асоціацій і мирних зборів. Вона має право на інформацію. Закон повинен захищати її від втручання у особисте життя.

- Конвенція декларує захист дитини від усіх форм фізичного і психологічного насильства, образи або зловживання. Вона має право на медичне обслуговування, соціальне забезпечення.

- Кожна дитина повинна вчитися. Її освіта спрямована на розвиток здібностей у повному обсязі, виховання поваги до прав дитини і основних свобод, виховання поваги до батьків, підготовку до свідомого життя у вільному суспільстві в душі розуміння, миру, терпимості, рівноправності людей та дружби між ними, виховання до навколишньої природи.

- Діти мають права на захист від економічної експлуатації, що спричиняє небезпеку їх здоров'ю. Дитина повинна бути захищена і від незаконного вживання наркотиків, від сексуального розбещення, торгівлі ними. Її не можна піддавати тортурам і катуванню. Конвенція про права дитини вимагає від країн, що ратифікували її прийняття всіх заходів по її дотриманню.

Які ж обов'язки мають діти, чи взаємопов'язані права та обов'язки?

От на що пропонував звернути увагу видатний педагог В. Сухомлинський:

Десять НЕ МОЖНА Сухомлинського:

- не можна байдикувати, коли всі працюють;
- не можна сміятися над старістю;
- не можна вступати в суперечки з дорослими;
- не можна виявляти невдоволення через те, що в тебе немає якоїсь речі;
- не можна допускати, щоб мати давала тобі те, що вона не може дати собі;
- не можна робити те, що засуджують старші;
- не можна залишати літню людину самотньою, якщо в неї немає нікого, крім тебе;
- не можна збиратися в дорогу, не спитавши дозволу дорослих;
- не можна сидіти обідати, не запросивши старшого;
- не можна чекати, доки з тобою привітається старший, ти повинен привітатися першим.

Таким чином, можна виділити права і обов'язки дитини в таблиці:

Права:

- 1 . Усі діти мають право на любов і турботу
2. Всі діти рівні у своїх правах

3. Особлива турбота — дітям-інвалідам
4. Усі діти мають право на повноцінне харчування
5. Усі діти мають право на відпочинок і дозвілля
6. Усі діти мають право на освіту
7. Особлива турбота — дітям, які перебувають у конфлікті з законом
8. Діти мають право вільно висловлювати свої погляди
9. Всі діти мають право на медичну допомогу
10. Всі діти мають право на вільне спілкування
11. Особлива турбота — дітям без сімей
12. Жодну дитину не можна примусово залучати до праці
13. Всі діти мають право на інформацію
14. Жодну дитину не можна ображати або принижувати
15. Всі діти мають право на життя

Обов'язки:

1. Поважати і любити своє оточення. Ставитися до них так, як би ми хотіли, щоб ставились до нас
2. Поважати близьких та друзів. Не принижувати гідності кожної людини. Поводитись так, щоб своєю поведінкою не порушувати прав іншої людини
3. Бути толерантним до таких людей. Поважати їх і допомагати їм
4. Дотримуватись режиму харчування. Вживати продукти до кінця терміну придатності. Поважати працю кухарів
5. Дотримуватись правил моральної етики; організувати дозвілля так, щоб воно приносило користь і не заважало іншим
6. Сумлінно навчатись; активно працювати на уроках, готуватись самотужки; старанно виконувати домашні завдання
7. Дотримуватись певних норм поведінки, прийнятих у суспільстві. Намагатись не створювати ситуації, які призводять до порушення закону
8. Поважати своє оточення. Давати нагоду кожному висловлювати свої думки. Не нав'язувати своїх поглядів іншим, якщо вони з ними не згодні

9. Цінувати і дбати про своє здоров'я. Виконувати приписи лікарів у разі потреби

10. Поважати співрозмовників. Коректно і тактовно висловлювати свої думки. Дотримуватись правил мовного етикету

11. З повагою ставитися до людей, які піклуються про нас

12. Виконувати роботу, яка не завдає шкоди здоров'ю. Виконувати всі види обслуговуючої праці

13. Самостійно знаходити інформацію в різноманітних джерелах

14. Не ображати і не принижувати оточуючих

15. Дотримуватись норм і правил поведінки, прийнятих у суспільстві. Не створювати ситуацій, що можуть спричинити нещасні випадки

Якщо за виконання прав дитини відповідне її оточення, то як же добитися виконання обов'язків зі сторони дитини?

По – перше, власний приклад виконання обов'язків.

По - друге, встановлення певних правил, які спонукають дітей до виконання обов'язків.

Тобто, саме дотримання правил гарантує виконання дітьми обов'язків.